



Retouradres Postbus 556 3000 AN Rotterdam

Hoogheemraadschap van Delfland
t.a.v. de leden van het algemeen bestuur
Postbus 3061
2601 DB DELFT

www.deltacommissaris.nl

Contactpersoon

Ina Konterman
Programmamanager
Deltaprogramma
Rijnmond-Drechtsteden
Ina.konterman@rws.nl

Ons kenmerk

RWS-2019/17753

Datum 21 mei 2019
Onderwerp Deltaprogramma en uw hoogheemraadschap

Geachte heer, mevrouw,

Gefeliciteerd! U bent lid van het algemeen bestuur voor Hoogheemraadschap van Delfland.

Via deze weg wil ik u feliciteren, maar gelijk ook de kans aangrijpen om u te informeren over het Deltaprogramma. Het Deltaprogramma richt zich op de bescherming tegen (hoog)water, de zorg voor voldoende zoetwater en het werken aan een klimaatbestendige inrichting. Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's werken samen met bedrijven, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen aan de uitvoering van het Deltaprogramma.

Peter Glas, deltagcommissaris: "Net als iedereen zie ik om mij heen de gevolgen van klimaatverandering. We zijn alert op een mogelijk sneller stijgende zeespiegel. Signalen hierover pakken we in het Deltaprogramma serieus op."

(Bron: DeltaNieuws #1 - 2019)

Juist door de mogelijk versnelde zeespiegelstijging is het voor ons laaggelegen gebied, het gebied Rijnmond-Drechtsteden, een uitdaging om te zorgen voor een goede klimaatbestendige inrichting. Zoals de deltagcommissaris aangeeft is het urgent om hiermee aan de slag te gaan, of nadere stappen te zetten.

Uw hoogheemraadschap is een van onze partners en werkt actief aan opgaven op het gebied van waterveiligheid, wateroverlast, zoetwatervoorziening en waterkwaliteit. Ook bredere thema's zoals duurzaamheid, energietransitie, hitte in stedelijk gebied en bodemdaling hebben uw aandacht. In deze brief kunt u lezen wat het Deltaprogramma voor uw hoogheemraadschap betekent en vice versa. Graag werken we met u ook de komende vier jaar samen verder aan een klimaatbestendige regio.

Gevolgen klimaatverandering voor wateropgave

Nederland ligt laag; grote delen zijn én blijven kwetsbaar voor overstromingen. De kans op overstromingen neemt toe door zeespiegelstijging, veranderende rivierafvoer en bodemdaling. Ook regent het vaker en harder en zijn er vaker droge en warme perioden zoals in de zomer van 2018. De droogte leidt tot lagere rivierafvoeren, waardoor zoetwater schaars wordt en inlaatpunten voor zoetwater vaker en langduriger verzilt.



Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden

Rijnmond-Drechtsteden, de regio rond Rotterdam en Dordrecht, is één van de deelgebieden van het Nationale Deltaprogramma. Rijnmond-Drechtsteden is een dichtbevolkt gebied en is van grote economische betekenis voor Nederland. Het is een gebied met omvangrijke havenactiviteiten, stedelijk gebied, greenports (tuinbouw), landbouw en natuurgebieden zoals De Biesbosch.

De meeste gebieden in Rijnmond-Drechtsteden liggen zo laag dat ze bij een overstroming snel en diep onder water komen te staan. De dreiging komt van vier kanten: van zee en van de rivieren, waar het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden zich op richt, maar ook het omgaan met piekbuien en langere droge periodes én te hoge of te lage grondwaterstanden stellen ons voor nieuwe uitdagingen.

Ook heeft Rijnmond-Drechtsteden een groot aantal, relatief hooggelegen, buitendijkse gebieden die niet worden beschermd door dijken. Hier wonen circa 60.000 mensen en er is veel economische activiteit (bijvoorbeeld in de buitendijkse havengebieden). Deze gebieden kunnen in de toekomst vanwege zeespiegelstijging en hogere rivierafvoeren vaker, dan nu het geval, is overstromen.

Samenwerken aan de uitvoering

In september 2014 is de voorkeursstrategie voor Rijnmond-Drechtsteden vastgesteld. Hierin staat hoe de regio zich goed kan blijven beschermen tegen overstromingen, de zoetwatervoorziening op orde kan houden en kan werken aan een klimaatbestendige inrichting. Samen met de provincie Zuid-Holland, provincie Utrecht, 28 gemeenten, 4 waterschappen, 4 veiligheidsregio's, het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, Rijkswaterstaat, bedrijven en maatschappelijke organisaties, wordt de voorkeursstrategie nu uitgevoerd. Het Gebiedsoverleg Rijnmond-Drechtsteden bewaakt de voortgang van deze regionale strategie. De vertegenwoordigers voor de waterschappen in het Gebiedsoverleg zijn de dijkgraven van Waterschap Hollandsche Delta en Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard.

En adaptief blijven...

Iedere zes jaar vindt er een systematische herijking van de deltabeslissingen en voorkeursstrategieën plaats. Het doel van de herijking is om zorgvuldig te checken of er ontwikkelingen zijn die het nodig maken om de deltabeslissingen en strategieën aan te passen en, voor zover van toepassing, voorstellen te doen voor aanpassingen. Medio 2018 zijn we begonnen met de eerste herijking en deze krijgt tot 2020 zijn beslag. In Deltaprogramma 2021 wordt hierover gerapporteerd aan de Tweede Kamer door de deltacommisaris.

Thema waterveiligheid

De bescherming tegen (hoog)water kent drie invalshoeken: preventieve maatregelen, ruimtelijke maatregelen en een goede crisisbeheersing.

Preventie van overstromingen

In Rijnmond-Drechtsteden doen we er alles aan om de kans op een overstroming zeer klein te maken. Hierbij vormt het bestaande systeem van dijken, stormvloedkeringen en rivierverruiming de basis van de voorkeursstrategie Waterveiligheid. Zo werken we aan het verbeteren, waar nodig, van de dijken en stormvloedkeringen zodat deze nu en in de toekomst voldoen. Aanpassingen van deze preventieve maatregelen komen zoveel mogelijk tot stand in combinatie met regionale ruimtelijke ambities zoals recreatie en bereikbaarheid. Ook wil de regio de veiligheid van buitendijkse gebieden vergroten.



Ruimtelijke maatregelen om gevolgen overstromingen te beperken

Als er toch een overstroming optreedt, zijn de effecten groot. Er zijn mogelijk slachtoffers, maar ook schade aan woningen, bedrijven en wegen. In Rijnmond-Drechtsteden wordt bekeken welke ruimtelijke maatregelen kunnen helpen om de gevolgen van een overstroming te beperken, bijvoorbeeld het normeren van compartimenteringsdijken, shelters en terpen en waterbestendig bouwen. In het bijzonder hebben we aandacht voor vitale en kwetsbare functies, zoals infrastructuur voor energie, transport, gezondheid, chemie en om de waterketen beter bestand te maken tegen overstromingen.

Evacuatie op orde

Als derde pijler van het waterveiligheidsbeleid is het nodig om per gebied crisisbeheersingsplannen inclusief evacuatiestrategieën op te stellen. Daarmee kunnen de gevolgen van een overstroming ook verminderd worden. Onderdeel ervan is verticaal evacueren naar hogere plekken (eigen woning, gebouwen of locatie). De veiligheidsregio's hebben hierin de regie en voeren op dit moment zogenaamde impactanalyses uit. Verder wordt het stimuleren van zelfredzaamheid, waterveilige stedelijke ontwikkelingen en het realiseren van publieke schuillocaties in Dordrecht en Rotterdam verkend.

Thema zoetwater

Volgende zoetwater van de juiste kwaliteit op het juiste moment is belangrijk voor de drinkwatervoorziening, landbouw, natuur en industrie. Het Deltaprogramma Zoetwater heeft als doel om de beschikbaarheid van zoet water voor verschillende functies veilig te stellen in het licht van klimaatverandering. Dat vraagt om een balans tussen vraag en aanbod van zoet water. Daarom zetten we enerzijds in op klimaatbestendige aanvoer en anderzijds op zuinig en effectief gebruik. Concrete maatregelen om de aanvoer te verbeteren zijn de uitbreiding van de KWA (klimaatrobuuste wateraanvoer¹) en de optimalisatie van het Brielse Meer. Waterschappen en provincies bespreken met gebruikers en gemeenten de verwachte verandering in de beschikbaarheid van zoetwater, zodat ze daarop kunnen anticiperen.

Thema ruimtelijke adaptatie - wateroverlast, hitte, droogte, overstromingen

In onze regio zijn verschillende initiatieven gestart om de inrichting van onze leefomgeving klimaatbestendig te maken in lijn met het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie. Doel is beter opgewassen te zijn tegen te veel (hoosbuien en overstromingen) of juist te weinig water of hete perioden (droogte en hittestress). Initiatieven in de regio zijn bijvoorbeeld de City Deal Klimaatadaptatie - tussen Rijk, waterschappen en gemeenten -, het Deltaplan Klimaatadaptatie (*Rotterdams Weerwoord*) van de gemeente Rotterdam, de bestuurlijke tafels Ruimte, Wonen en Economie van de provincie en de samenwerkingsverbanden tussen waterschappen en gemeenten.

Klimaatbestendig bouwen en inrichten dient een belangrijk uitgangspunt te zijn bij de aanleg van nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen.

Wat betekent het Deltaprogramma voor het hoogheemraadschap en vice versa?

Het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden draagt bij aan de doelstellingen van het Hoogheemraadschap van Delfland en versterkt een gezamenlijke, integrale aanpak van de klimaatopgave. Delfland participeert dan ook actief in het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden. Alleen door actief samen te werken kunnen we de opgaven die ontstaan door onder andere klimaatverandering het hoofd bieden.

¹ Voorheen Kleinschalige WaterAanvoer



Uitvoering van maatregelen op bovenstaande thema's heeft impact op de fysieke leefomgeving van het gebied. Door samenwerking tussen de waterschappen, de gemeenten en de provincie(s) kunnen de verschillende opgaven op gebied van water en klimaat verbonden worden met andere ruimtelijke opgaven, zoals bijvoorbeeld woningbouw.

Tot slot

Het Deltaprogramma is op stoom om de inwoners van de regio Rijnmond-Drechtsteden nu en in de toekomst te beschermen tegen (hoog)water, te zorgen voor voldoende zoetwater en te werken aan een klimaatbestendige inrichting. De waterschappen vervullen hierbij een belangrijke en veelzijdige rol. Zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau nemen zij actief deel. De deelnemers in het Gebiedsoverleg Rijnmond-Drechtsteden hopen dat u als lid van het algemeen bestuur van uw hoogheemraadschap deze waardevolle inzet blijft ondersteunen.


Wilt u meer weten over het Deltaprogramma in deze regio of heeft u interesse in een presentatie, dan kunt u contact opnemen met Ina Konterman, programmamanager van het Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden (06 51 29 69 13, ina.konterman@rws.nl).

Algemene informatie over het Deltaprogramma vindt u op de site van de Deltacommissaris (www.deltacommissaris.nl). Specifieke informatie over projecten en initiatieven van de partijen in de regio is veelal beschikbaar op hun websites.

Wilt u uitgenodigd worden voor de Gebiedsconferentie op maandag 8 juni 2020 en/of op de hoogte blijven rond de ontwikkelingen van Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden dan verzoeken we u om uw e-mailadres te mailen naar info-deltaprogrammarijnmondrechtsteden@rws.nl.

Ik wens u veel succes bij het vervullen van uw nieuwe functie!

Met vriendelijke groet,



Ahmed Aboutaleb

Voorzitter van het Gebiedsoverleg Deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden